

AUDITO IR APSKAITOS TARNYBOS DIREKTORIAUS

**ĮSAKYMAS
DĖL 1-OJO VERSLO APSKAITOS STANDARTO „FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ“
TVIRTINIMO**

2010 m. gegužės 13 d. Nr. VAS-12
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#)) 3 straipsnio 4 dalimi ir atsižvelgdamas į Apskaitos standartų komiteto 2010 m. gegužės 13 d. nutarimą Nr. 24-11-3.3:

1. T v i r t i n u 1-ąjį verslo apskaitos standartą „Finansinė atskaitomybė“ (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1 „Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [20-616](#)) 1 punktą;

2.2. Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto direktoriaus 2006 m. gruodžio 20 d. įsakymą Nr. VAS-16 „Dėl 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. [143-5448](#)).

Šis įsakymas įsigalioja nuo 2011 m. sausio 1 d.

DIREKTORIUS

AUDRIUS LINARTAS
PATVIRTINTA
Audito ir apskaitos tarnybos
direktoriaus 2010 m. gegužės
13 d. įsakymu Nr. VAS-12
(Audito ir apskaitos tarnybos
direktoriaus 2015 m. gegužės
28 d. įsakymo Nr. VAS-26
redakcija)

1-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti finansinių ataskaitų sudarymo tvarką ir reikalavimus, pagal kuriuos sudarytas finansines ataskaitas būtų galima palyginti su tos pačios įmonės ankstesnių laikotarpių ir su kitų įmonių finansinėmis ataskaitomis.

2. Standartas taikomas sudarant ir teikiant finansines ataskaitas pagal verslo apskaitos standartus.

3. Šis standartas nustato finansinių ataskaitų pateikimo tvarką, finansinių ataskaitų rinkinio sudėtį ir bendruosius ataskaitų turinio reikalavimus. Finansinių ataskaitų sudarymas, ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimas, įvertinimas ir atskleidimas nagrinėjami kituose verslo apskaitos standartuose.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. Pagrindinės šio standarto sąvokos:

4.1. **Apskaitos politika** – apskaitos principai, apskaitos metodai ir taisyklės, skirti ūkio subjekto apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms sudaryti.

4.2. **Ataskaitinis laikotarpis** – laikotarpis, kuriam sudaromas įmonių metinių arba tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys.

4.3. **Finansinių ataskaitų patvirtinimo data** – data, kai įmonės savininkai patvirtina jos finansines ataskaitas.

4.4. **Finansinių ataskaitų sudarymo data** – data, kai įmonės vadovas pasirašo parengtas finansines ataskaitas.

4.5. **Įmonė** – gaminantis prekes ir (arba) teikiantis paslaugas organizacinis juridinis vienetas, užsiimantis viena ar daugiau ekonominės veiklos rūšių vienoje ar keliuose vietose ir turintis sprendimų priėmimo teisę.

4.6. **Įmonės balansas** (toliau – balansas) – finansinė ataskaita, kurioje nurodomas visas įmonės turtas, nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

4.7. **Įmonės finansinė atskaitomybė** – įmonės finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų duomenų ir jų aiškinimo rengimas nustatyta forma.

4.8. **Įmonės finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas** (toliau – aiškinamasis raštas) – finansinė ataskaita, kurioje paaiškinamos įmonės balanse, pelno (nuostolių), pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitose nurodytos sumos, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma kitose finansinėse ataskaitose.

4.9. **Įmonės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita** (toliau – nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita) – finansinė ataskaita, kurioje pateikiami duomenys apie įmonės nuosavo kapitalo pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį.

4.10. **Įmonės pelno (nuostolių) ataskaita** (toliau – pelno (nuostolių) ataskaita) – finansinė ataskaita, kurioje nurodomos visos įmonės ataskaitinio laikotarpio pajamos, sąnaudos ir veiklos rezultatai – pelnas arba nuostoliai.

4.11. **Įmonės pinigų srautų ataskaita** (toliau – pinigų srautų ataskaita) – finansinė ataskaita, kurioje nurodomos įmonės ataskaitinio laikotarpio pinigų ir pinigų ekvivalentų įplaukos ir išmokos.

5. Kitos šiame standarte vartojamos sąvokos turi tą pačią reikšmę, kaip Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės ir Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymuose ir kituose verslo apskaitos standartuose.

III. FINANSINIŲ ATASKAITŲ TIKSLAS

6. Finansinių ataskaitų tikslas – patenkinti finansinių ataskaitų informacijos vartotojų poreikius gauti tikrą ir teisingą informaciją apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą.

7. Finansinėse ataskaitose pateikiama informacija apie:

- 7.1. turtą;
- 7.2. nuosavą kapitalą;
- 7.3. įsipareigojimus;
- 7.4. pajamas ir sąnaudas;
- 7.5. pinigų srautus.

IV. FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIAI

8. Labai mažos įmonės gali sudaryti tokį finansinių ataskaitų rinkinį:
 - 8.1. trumpas balansas;
 - 8.2. trumpa pelno (nuostolių) ataskaita.
9. Mažų įmonių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:
 - 9.1. Balansas arba sutrumpintas balansas;
 - 9.2. pelno (nuostolių) ataskaita;
 - 9.3. aiškinamasis raštas.
10. Vidutinių ir didelių įmonių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:
 - 10.1. balansas;
 - 10.2. pelno (nuostolių) ataskaita;
 - 10.3. pinigų srautų ataskaita;
 - 10.4. nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
 - 10.5. aiškinamasis raštas.
11. Labai mažos įmonės, kurios pasirinko rengti 8 punkte nurodytą finansinių ataskaitų rinkinį, atlikdamos paskesnę investicinio, biologinio ir finansinio turto, finansinių įsipareigojimų ir išvestinių finansinių priemonių vertinimą netaiko tikrosios vertės būdo.
12. Labai mažos įmonės, kurios nepasirenka 8 punkte nurodyto finansinių ataskaitų rinkinio, taiko tokius pačius finansinių ataskaitų sudarymo ir apskaitos tvarkymo reikalavimus, kaip ir mažos įmonės.
13. Mažos įmonės savo nuožiūra taip pat gali pasirinkti sudaryti standarto 10 punkte nurodytas pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitas.
14. Įgyvendinant įstatymų nuostatas, verslo apskaitos standartuose gali būti nustatomos ir kitokios finansinių ataskaitų rinkinį sudarančios ataskaitos, pavyzdžiui, investicinių fondų grynujų aktyvų ir investicinių fondų grynujų aktyvų pokyčių.

V. FINANSINIŲ ATASKAITŲ ELEMENTAI

15. Įmonių vykdomos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai pagal jų ekonominę prasmę grupuojami į stambias grupes, kurios vadinamos finansinių ataskaitų elementais. Finansinių ataskaitų elementai naudojami įmonės finansinei būklei ir veiklos rezultatams įvertinti:
 - 15.1. Balanse pateikiami elementai – turtas, įsipareigojimai ir nuosavas kapitalas – apibūdina įmonės finansinę būklę.
 - 15.2. Pelno (nuostolių) ataskaitoje pateikiami elementai – pajamos ir sąnaudos – apibūdina veiklos rezultatus.
16. Turtas – materialiosios, nematerialiosios ir finansinės vertybės, kurias įmonė valdo, naudoja ir (arba) kuriomis disponuoja, ir kurias naudodama tikisi gauti ekonominės naudos:
 - 16.1. Turtas, naudojamas paslaugoms teikti arba prekėms, kurias pardavus tikimasi gauti daugiau pinigų negu buvo išleista, gaminti. Turtas gali teikti ekonominės naudos ne tik jį parduodant, keičiant į kitą turtą, bet ir kai jis yra perleidžiamas vykdant įsipareigojimus.
 - 16.2. Turtas gali neturėti fizinės formos (pavyzdžiui, patentai ir autorių teisės taip pat yra turtas, jei jis yra įmonės nuosavybė ir iš jo tikimasi gauti ekonominės naudos). Ekonominės naudos gavimas ne visada siejamas su nuosavybės teise. Įmonė gali turėti ekonominės naudos ir iš turto, kuris nėra jos nuosavybė, tačiau ji gauna to turto teikiamą naudą.
 - 16.3. Turtas apskaitoje paprastai pripažįstamas, kai patiriamos išlaidos jam įsigyti. Tačiau būna atvejų, kai turtas pripažįstamas nepatyrus išlaidų (pavyzdžiui, nemokamai gautas turtas ir pan.). Turto apskaitos reikalavimus nustato 13-asis verslo apskaitos standartas „Nematerialusis turtas“, 12-asis verslo apskaitos standartas „Ilgalaikis materialusis turtas“, 18-asis verslo apskaitos standartas „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 9-asis verslo apskaitos standartas „Atsargos“ ir kiti verslo apskaitos standartai.

17. Įsipareigojimai – dėl ūkinių įvykių ar atliktų ūkinių operacijų atsirandanti prievolė, kurią privaloma ar ateityje bus privaloma atlikti atsiskaitant turtu ir kurios dydį galima objektyviai nustatyti:

17.1. Paprastai įsipareigojimai įforminami sutartimi (pavyzdžiui, darbo sutartyse numatyti atlyginimai darbuotojams, tiekimo ar paslaugų sutartyse numatytos sumos už gautas prekes ir paslaugas).

17.2. Įsipareigojimai gali būti esamieji ir būsimieji. Įmonė savo apskaitoje paprastai esamuosius įsipareigojimus registruoja, kai privalo sumokėti už jau gautą turtą ar kai dėl sudaryto neatšaukiamo susitarimo sąlygų, pavyzdžiui, numatytos didelės baudos, neturi jokių galimybių išvengti prievolės atsiskaityti pinigais ar kitu turtu. Sprendimai pirkti turtą ateityje yra būsimieji įsipareigojimai, kurie balanse nerodomi. Esamieji įsipareigojimai gali būti vykdomi sumokant pinigus, perleidžiant turtą, suteikiant paslaugas, vykdam dotacijos teikėjo nustatytas sąlygas, pakeičiant kitais įsipareigojimais, įsipareigojimų suma didinant nuosavą kapitalą. Kai kuriais atvejais įsipareigojimai gali pasibaigti, nors nėra įvykdyti (pavyzdžiui, kai jų neįmanoma įvykdyti, kai šalys susitaria, kai skolininkas yra likviduojamas).

17.3. Kai kurie esamieji įsipareigojimai gali būti nustatomi naudojantis tam tikrais įvertinimo būdais. Tokie įsipareigojimai vadinami atidėjiniais (pavyzdžiui, atidėjiniai garantiniam remontui, atidėjiniai pensijoms ir pan.).

18. Nuosavas kapitalas – įmonės turto vertės dalis, likusi iš visos turto vertės atėmus visų įsipareigojimų vertę. Nuosavo kapitalo apskaitos reikalavimus nustato 8-asis verslo apskaitos standartas „Nuosavas kapitalas“.

19. Svarbiausias įmonės veiklos rezultatų įvertinimo rodiklis yra pelnas. Jis dažniausiai yra kitų veiklos rodiklių apskaičiavimo pagrindas. Pagrindiniai pelno apskaičiavimo elementai yra pajamos ir sąnaudos:

19.1. Pajamos – ekonominės naudos padidėjimas dėl turto naudojimo, pardavimo, perleidimo, vertės padidėjimo ar įsipareigojimų sumažėjimo per ataskaitinį laikotarpį, kai dėl to padidėja nuosavas kapitalas, išskyrus papildomus savininkų įnašus.

19.2. Sąnaudos – ekonominės naudos sumažėjimas dėl turto sunaudojimo, pardavimo, netekimo, vertės sumažėjimo ir prisiimtų įsipareigojimų per ataskaitinį laikotarpį, kai dėl to sumažėja nuosavas kapitalas, išskyrus tiesioginį jo mažinimą.

19.3. Pajamos ir sąnaudos pelno (nuostolių) ataskaitoje parodomos įvairiai. Tai priklauso nuo įmonės veiklos pobūdžio. Ką priskirti pagrindinei veiklai, sprendžia pati įmonė.

20. Įmonės pajamos paprastai skirstomos į pardavimo, kitos veiklos, finansinės veiklos, investicinės veiklos pajamas:

20.1. Pardavimo ir kitų pajamų pripažinimo ir apskaitos tvarką nustato 10-asis verslo apskaitos standartas „Pajamos“. Kai kurių specialiųjų sričių įmonių verslo apskaitos standartai gali nustatyti ir kitokius pardavimo, ir kitų pajamų pripažinimo, apskaitos ir atskleidimo aiškinamajame rašte reikalavimus.

20.2. Pelno (nuostolių) ataskaitos pajamų grupavimą nustato 3-iasis verslo apskaitos standartas „Pelno (nuostolių) ataskaita“. Pajamos pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu, t. y. apskaitoje jos registruojamos, kai uždirbamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą.

21. Įmonės sąnaudoms priskiriama pardavimo savikaina, pardavimo, bendrosios ir administracinės, kitos veiklos, finansinės veiklos, investicinės veiklos ir pelno mokesčio sąnaudos:

21.1. Ataskaitinio laikotarpio sąnaudų pripažinimo ir apskaitos tvarką nustato 11-asis verslo apskaitos standartas „Sąnaudos“. Kai kurių specialiųjų sričių įmonių verslo apskaitos standartai gali nustatyti ir kitokius ataskaitinio laikotarpio sąnaudų pripažinimo, apskaitos ir atskleidimo aiškinamajame rašte reikalavimus.

21.2. Pelno (nuostolių) ataskaitos sąnaudų grupavimą nustato 3-iasis verslo apskaitos standartas „Pelno (nuostolių) ataskaita“. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tą ataskaitinį laikotarpį, kai patiriamos, neatsižvelgiant, kada buvo išleisti pinigai.

VI. FINANSINIŲ ATASKAITŲ ELEMENTŲ VERTINIMAS

22. Vertinimas – vertės, kuria finansinių ataskaitų elementai pateikiami finansinėse ataskaitose, nustatymo procesas. Finansinių ataskaitų elementai gali būti vertinami tokiais vertinimo būdais:

22.1. Įsigijimo savikaina, kai turtas įvertinamas įsigyjant sumokėta ar mokėtina pinigų ar pinigų ekvivalentų suma ar kito mainais atiduoto ar sunaudoto turto verte, o įsipareigojimai – mokėtina, gauta arba gautina pinigų ar pinigų ekvivalentų suma, kurią numatoma sumokėti ar gauti esant įprastoms rinkos sąlygoms.

22.2. Tikrąją verte, kai turtas ar įsipareigojimas įvertinami suma, už kurią vertės nustatymo dieną sandorio šalys gali viena kitai įprastomis rinkos sąlygomis parduoti turtą ar paslaugas arba perleisti įsipareigojimą. Turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatymo tvarką nustato 32-asis verslo apskaitos standartas „Tikrosios vertės nustatymas“.

22.3. Grynąją galimo realizavimo verte, kai turtas įvertinamas pardavimo kaina esant įprastoms rinkos sąlygoms, atėmus įvertintas produkcijos gamybos užbaigimo ir pardavimo išlaidas.

22.4. Tikrąją turto verte atėmus pardavimo išlaidas, kai turtas įvertinamas suma, už kurią sandorio šalys gali parduoti turtą arba įplaukas kuriantį turto vienetą ir iš kurios atimamos galimos pardavimo išlaidos.

22.5. Dabartinė verte, kai turtas įvertinamas dabartine diskontuota būsimąjo laikotarpio pinigų įplaukų suma, kurią, kaip tikimasi, turtas turėtų uždirbti ateityje esant įprastoms rinkos sąlygoms. Įsipareigojimai įvertinami diskontuota būsimąjo laikotarpio pinigų išmokų suma, kurios prireiks įsipareigojimams įvykdyti esant įprastoms rinkos sąlygoms.

22.6. Naudojimo verte, kai turtas įvertinamas dabartine grynųjų būsimųjų pinigų srautų, kuriuos tikimasi gauti naudojant turtą ir jį perleidžiant pasibaigus jo naudingo tarnavimo laikui, verte.

22.7. Amortizuota savikaina, kai finansinis turtas įvertinamas įsigijimo savikaina, atėmus atgautą sumos dalį ir to turto nuvertėjimo sumą ir pripažinus įsigijimo savikainos ir išpirkimo sumos skirtumo sukaupą amortizaciją, o finansinis įsipareigojimas – įsigijimo savikaina, atėmus grąžintą sumos dalį ir pripažinus įsigijimo savikainos ir išpirkimo sumos skirtumo sukaupą amortizaciją.

23. Turtas, įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos, kurie bus parodomi įmonės finansinėse ataskaitose, pirminio pripažinimo metu vertinami įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o vėliau jie vertinami įsigijimo savikainos ar verslo apskaitos standartų nustatytais kitais vertinimo būdais. Finansinių ataskaitų straipsniuose teikiamą turtą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas įmonės privalo vertinti verslo apskaitos standartų nustatytais vertinimo būdais, o jeigu tokių vertinimo būdų nenustatyta, įmonės juos gali pasirinkti pačios. Finansinių ataskaitų turto ir įsipareigojimų straipsnių atskirose sudedamosiose dalyse nurodytą turtą ir įsipareigojimus įmonės turi vertinti atskirai.

VII. PAGRINDINIAI FINANSINIŲ ATASKAITŲ REIKALAVIMAI

24. Finansinėse ataskaitose pateikiama informacija tarpusavyje turi būti susijusi.

25. Finansinės ataskaitos turi suteikti tikrą ir teisingą informaciją apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą.

26. Duomenys finansinėse ataskaitose turi būti pateikiami aiškiai ir suprantamai, kad informacijos vartotojai galėtų priimti tinkamus sprendimus.

27. Finansinėse ataskaitose pateikiama informacija turi būti neutrali ir patikima. Draudžiama iškraipyti turto, pajamų, sąnaudų ar kitokius duomenis.

28. Jei dėl apskaitos politikos pakeitimo ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rodiklių neįmanoma palyginti su praėjusių ataskaitinių laikotarpių rodikliais, informacija turi būti pateikiama 7-ojo verslo apskaitos standarto „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“ nustatyta tvarka.

29. Nesilaikyti verslo apskaitos standartų reikalavimų leidžiama tik tuo atveju, jeigu tai būtina norint pateikti tikrą ir teisingą informaciją apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą.

30. Verslo apskaitos standartuose nustatytos finansinių ataskaitų formos ir jose pateikti straipsniai yra privalomi, kai teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka finansinės ataskaitos skelbiamos viešai Juridinių asmenų registre. Įmonės savo nuožiūra negali keisti nustatytų finansinių ataskaitų formų, įrašyti kitokių straipsnių pavadinimus, įterpti naujus ar išbraukti esamus straipsnius, juos pergrupuoti net ir tuo atveju, kai juose nurodytos sumos lygios nuliui. Finansinių ataskaitų formose privalomų straipsnių sumas galima išskaidyti į smulkesnes sudėtinės dalis ir parodyti atskirose eilutėse ir stulpeliuose tik tuo atveju, jei yra šios dvi sąlygos:

30.1. to reikia dėl įmonės veiklos specifikos;

30.2. būtina norint pateikti tikrą ir teisingą informaciją apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą.

31. Finansinių ataskaitų duomenys turi būti pateikiami laikantis pasirinktos apskaitos politikos ir bendrųjų apskaitos principų.

VIII. APSKAITOS POLITIKA

32. Įmonė turi pasirinkti ir taikyti tokią apskaitos politiką, kad finansinės ataskaitos teisingai parodytų įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą.

33. Jei kurios nors ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio registravimo ir pateikimo tvarka verslo apskaitos standartuose nenustatyta, įmonė turi vadovautis apskaitos politika, kuri užtikrintų, kad finansinėse ataskaitose pateikta informacija:

33.1. būtų naudinga jos vartotojams;

33.2. teisingai parodytų įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą;

33.3. atskleistų tų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių turinį ir ekonominę prasmę, ne tik formalius pateikimo reikalavimus;

33.4. būtų neutrali;

33.5. būtų parengta vadovaujantis bendraisiais apskaitos principais;

33.6. būtų visais reikšmingais atžvilgiais išsamūs.

34. Jei kiti verslo apskaitos standartai nereglamentuoja kokių nors ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų apskaitos, tokios operacijos registruojamos:

34.1. Kaip analogiškos kituose standartuose pateiktos ūkinės operacijos.

34.2. Jei kitų standartų nuostatos negali būti taikomos ir nėra analogiškų operacijų pavyzdžių, pagal šiame standarte pateiktus bendruosius apskaitos principus ir kitas šio standarto nuostatas.

34.3. Pagal tarptautiniuose finansinės atskaitomybės standartuose pateiktus tokių ūkinių operacijų apskaitos principus.

34.4. Pagal taikomą apskaitos praktiką, jeigu tai neprieštarauja 32 punkte nurodytoms apskaitos politikos nuostatomis.

IX. BENDRIEJI APSKAITOS PRINCIPAI

35. Tvarkydamos apskaitą ir sudarydamos finansines ataskaitas, įmonės turi vadovautis šiais bendraisiais apskaitos principais:

- 35.1. įmonės;
- 35.2. įmonės veiklos tęstinumo;
- 35.3. periodiškumo;
- 35.4. pastovumo;
- 35.5. piniginio mato;
- 35.6. kaupimo;
- 35.7. palyginimo;
- 35.8. atsargumo;
- 35.9. neutralumo;
- 35.10. turinio viršenybės prieš formą.

36. Įmonės principas reiškia, kad kiekviena finansines ataskaitas sudaranti įmonė laikoma atskiru apskaitos vienetu ir kad į finansines ataskaitas turi būti įtraukiama tik tos įmonės turtas, nuosavas kapitalas, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą.

37. Įmonės veiklos tęstinumo principas reiškia, kad:

37.1. Rengdama finansines ataskaitas, įmonė daro prielaidą, kad veiklos laikotarpis yra neribotas ir artimiausiu metu jos nenumatoma likviduoti, todėl ji turi įvertinti, ar gali tęsti veiklą.

37.2. Finansinės ataskaitos turi būti rengiamos vadovaujantis įmonės veiklos tęstinumo principu, nebent įmonės savininkai nuspręstų arba privalėtų likviduoti įmonę ar sustabdyti jos veiklą.

37.3. Priimant sprendimą dėl įmonės veiklos tęstinumo principo taikymo, turi būti išanalizuojama visa turima informacija.

37.4. Jei dėl tam tikrų priežasčių įmonės veiklos tęstinumo principo nesilaikoma, visas įmonės turtas ir įsipareigojimai tampa trumpalaikiai ir turi būti vertinami 28-ojo verslo apskaitos standarto „Įmonių likvidavimas“ nustatyta tvarka.

38. Periodiškumo principas reiškia, kad:

38.1. Finansinės ataskaitos turi būti sudaromos pagal paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos duomenis. Vėliau įvykusios ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai įtraukiami į apskaitą ir parodomi kito ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Todėl įmonės savininkų sprendimai dėl pelno paskirstymo ir kitais klausimais priimti tvirtinant praėjusių finansinių metų ataskaitas, priskiriami to ataskaitinio laikotarpio, kada jie buvo priimti, ūkinėms operacijoms ir pateikiami to laikotarpio finansinėse ataskaitose. Pelno paskirstymas pripažįstamas įvykusia ūkine operacija tik tada, kai jo paskirstymą įstatymų nustatyta tvarka patvirtina įmonės savininkai.

38.2. Paprastai finansiniai metai trunka 12 mėnesių. Tačiau tam tikromis aplinkybėmis, kai įmonė pradeda veiklą, yra reorganizuojama, likviduojama arba priimamas sprendimas pakeisti finansinių metų pradžią, finansiniai metai gali trukti ne 12 mėnesių. Ūkinę veiklą pradedančios įmonės pirmieji finansiniai metai yra laikotarpis nuo jos įsteigimo dienos iki finansinių metų pabaigos. Savo finansinius metus keičiančios įmonės finansinių metų pabaiga yra naujų finansinių metų pabaiga, jei laikotarpis nuo finansinių metų pradžios iki naujų finansinių metų pabaigos yra ne ilgesnis kaip 18 mėnesių. Jei šis laikotarpis yra ilgesnis negu aštuoniolika mėnesių, nustatomi pereinamieji finansiniai metai, kurių pradžia yra senų finansinių metų pabaiga, o pabaiga – naujų finansinių metų pradžia.

39. Pastovumo principas reiškia, kad įmonė pasirinktą apskaitos politiką turi taikyti nuolat arba pakankamai ilgą laiką, nebent reikšmingi įvykiai ar aplinkybės priverstų ją pakeisti. Apskaitos politika gali būti keičiama dėl apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančių įstatymų ir verslo apskaitos standartų reikalavimų pasikeitimo ir kai paaiškėja, kad taikomi apskaitos metodai neleidžia tikrai ir teisingai parodyti įmonės finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą.

40. Piniginio mato principas reiškia, kad visas įmonės turtas, nuosavas kapitalas, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą, finansinėse ataskaitose išreiškiami pinigais.

41. Kaupimo principas reiškia, kad ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami, kai jie įvyksta, ir tų laikotarpių finansinėse ataskaitose pateikiami neatsižvelgiant į pinigų gavimą ar išmokėjimą. Pagal kaupimo principą pajamos registruojamos, kai uždirbamos, o sąnaudos – kai patiriamos.

42. Palyginimo principas reiškia, kad:

42.1. Per ataskaitinį laikotarpį uždirbtos pajamos siejamos su sąnaudomis, patirtomis uždirbant tas pajamas.

42.2. Finansinės ataskaitos turi būti rengiamos taip, kad jų informacijos vartotojai galėtų palyginti jose pateiktą informaciją su kitų ataskaitinių laikotarpių ir kitų įmonių teikiama informacija ir teisingai įvertinti įmonės finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą, pokyčius.

42.3. Visose finansinėse ataskaitose turi būti pateikiama ataskaitinių ir mažiausiai vieno praėjusių finansinių metų (lyginamoji) informacija. Jei buvo pakeistas finansinių ataskaitų straipsnių grupavimas, su ataskaitinių metų duomenimis norimų palyginti praėjusių finansinių metų duomenis reikia pergrupuoti, išskyrus atvejį, kai jų pergrupuoti neįmanoma. Įmonė turi pasirinkti pastovią apskaitos politiką, pagal kurią vertinant ir grupuojant finansinių ataskaitų duomenis būtų taikomi vienodi metodai, o pasikeitus verslo sąlygoms pasirinkti kiti apskaitos metodai būtų taikomi nepažeidžiant palyginimo principo.

43. Atsargumo principas reiškia, kad:

43.1. Įmonė pasirenka tokius apskaitos metodus, kurie neleistų turto, nuosavo kapitalo, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų vertės nepagrįstai padidinti arba sumažinti.

43.2. Įmonė nepripažįsta būsimaisiais ataskaitiniais laikotarpiais numatomo uždirbti pelno. Įmonė finansinėse ataskaitose parodo tik iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos uždirbtą pelną.

43.3. Įmonė apskaitoje užregistruoja visus įsipareigojimus, susijusius su ataskaitiniais ir ankstesniais ataskaitiniais finansiniais metais. Jei nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos iki finansinių ataskaitų sudarymo datos paaiškėja, kad apskaitoje yra neužregistruotų įsipareigojimų, jie turi būti užregistruojami.

43.4. Rengiant finansines ataskaitas, turi būti vertinamas turto nuvertėjimas ir patikrinami visi apskaitiniai įvertinimai. Finansinių ataskaitų rengėjai turi užtikrinti, kad finansinės ataskaitos yra patikimos ir neutralios, t. y. turtas ir pajamos parodytos ne didesne (mažesne), o įsipareigojimai ir sąnaudos – ne mažesne (didesne) verte.

44. Neutralumo principas reiškia, kad finansinėse ataskaitose teikiama informacija turi būti objektyvi ir nešališka. Pateikta informacija neturi paveikti finansinių ataskaitų informacijos vartotojų, kad jie priimtų nepagrįstai palankius įmonei sprendimus, ir neturi būti siekiama iš anksto numatyto rezultato.

45. Turinio viršenybės prieš formą principas reiškia, kad registruojant ūkines operacijas ir ūkinius įvykius didžiausias dėmesys skiriamas jų turiniui ir ekonominei prasmėi, ne tik formaliems pateikimo reikalavimams.

X. INFORMACIJOS REIKŠMINGUMAS

46. Informacija yra reikšminga, jei jos nepateikimas ar neteisingas pateikimas gali iškreipti finansinių ataskaitų duomenis ir turėti įtakos finansinių ataskaitų informacijos vartotojų priimamiems sprendimams.

47. Nustatant informacijos reikšmingumą, ji vertinama ne tik kiekybiniu požiūriu, bet vertinamas ir jos turinys. Priimant sprendimą, bet kuris kriterijus gali turėti lemiamos įtakos. Nereikšingos sumos gali būti sujungiamos su panašaus pobūdžio ar paskirties sumomis, kurios pateikiamos ir atskleidžiamos finansinėse ataskaitose.

XI. TARPUSAVIO UŽSKAITA

48. Finansinėse ataskaitose negali būti daroma turto ir įsipareigojimų tarpusavio užskaita, nebent tai nustatyta kitame verslo apskaitos standarte arba tais atvejais, kai yra abi šios sąlygos:

48.1. Turtas ir įsipareigojimai yra susiję su tuo pačiu asmeniu.

48.2. Leidžiama daryti turto ir įsipareigojimų užskaitą arba kitaip eliminuoti teisės aktų nustatyta tvarka (pvz., daroma avansu sumokėto pelno mokesčio ir (ar) pelno mokesčio permokos užskaita su mokėtino pelno mokesčio įsipareigojimu), arba yra susitarimas dėl tokio turto ir įsipareigojimo užskaitos ir toks susitarimas teisės aktų nėra draudžiamas.

49. Pajamos ir sąnaudos finansinėse ataskaitose turi būti pateikiamos atskirai. Kitų verslo apskaitos standartų numatytais atvejais gali būti pateikiamas tik kai kurių ūkinių operacijų ar ūkinių įvykių grynasis rezultatas (pavyzdžiui, grynasis rezultatas parodomas perleidus konkretų ilgalaikio turto vienetą, kompensavus patirtas sąnaudas arba pasikeitus užsienio valiutos kursui).

XII. FINANSINIŲ ATASKAITŲ IDENTIFIKAVIMAS

50. Finansinės ataskaitos turi būti aiškiai identifikuojamos ir atskiriamos nuo kitos informacijos, kurią skelbia įmonė. Verslo apskaitos standartai taikomi sudarant finansines ataskaitas, todėl labai svarbu, kad finansinių ataskaitų informacijos vartotojai galėtų atskirti pagal verslo apskaitos standartus parengtą informaciją nuo kitos, kuri gali būti naudinga, bet rengiama vadovaujantis kitomis taisyklėmis.

51. Finansinėse ataskaitose turi būti nurodoma:

51.1. Ataskaitas teikiančios įmonės teisinė forma, pavadinimas, kodas, buveinė (adresas), registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys. Jei įmonė likviduojama, reorganizuojama ar yra bankrutavusi, nurodomas jos teisinis statusas.

51.2. Kad tai atskiros finansinės ataskaitos ar konsoliduotosios finansinės ataskaitos.

51.3. Atskaitinis laikotarpis, paskutinė atskaitinio laikotarpio diena, ataskaitų sudarymo ir patvirtinimo datos.

51.4. Finansinių ataskaitų valiuta.

51.5. Finansinių ataskaitų duomenų tikslumo lygis. Finansinių ataskaitų duomenys gali būti teikiami piniginiiais vienetais ar tūkstančiais vienetų. Tūkstančiais vienetų duomenys gali būti teikiami tik tuo atveju, jei dėl to nebus prarandama svarbios informacijos.

51.6. Finansines ataskaitas pasirašančio įmonės vadovo ir vyriausiojo buhalterio (buhalterio) arba kito asmens, kuris pagal Buhalterinės apskaitos įstatymą gali tvarkyti įmonės buhalterinę apskaitą, pareigos, vardas ir pavardė.

XIII. BALANSAS

52. Balanse teiktinos informacijos reikalavimus ir šios ataskaitos formas nustato 2-asis verslo apskaitos standartas „Balansas“. Kai kurių specialiųjų sričių įmonių, pavyzdžiui, kredito unijų ir pan., verslo apskaitos standartuose nustatyti kitokie balanso reikalavimai.

XIV. PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

53. Pelno (nuostolių) ataskaitoje teiktinos informacijos reikalavimus ir šios ataskaitos formas nustato 3-iasis verslo apskaitos standartas „Pelno (nuostolių) ataskaita“. Kai kurių specialiųjų sričių įmonių, pavyzdžiui, kredito unijų ir pan., verslo apskaitos standartuose nustatyti kitokie pelno (nuostolių) ataskaitos reikalavimai.

XV. NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

54. Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje teiktinos informacijos reikalavimus ir šios ataskaitos formas nustato 4-asis verslo apskaitos standartas „Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita“. Kai kurių specialiųjų sričių įmonių, pavyzdžiui, investicinių kintamo kapitalo bendrovių ir pan., verslo apskaitos standartuose nustatyti kitokie nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos reikalavimai.

XVI. PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

55. Pinigų srautų ataskaitos reikalavimus ir šios ataskaitos formas nustato 5-asis verslo apskaitos standartas „Pinigų srautų ataskaita“. Kai kurių specialiųjų sričių įmonių, pavyzdžiui, investicinių kintamo kapitalo bendrovių ir pan., verslo apskaitos standartuose nustatyti kitokie pinigų srautų ataskaitos reikalavimai.

XVII. AIŠKINAMASIS RAŠTAS

56. Aiškinamojo rašto reikalavimus nustato 6-asis verslo apskaitos standartas „Aiškinamasis raštas“. Rengiant konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, likviduojamos įmonės ir specialiųjų sričių įmonių aiškinamąjį raštą, vadovaujamosi atitinkamų verslo apskaitos standartų reikalavimais ir 6-ojo verslo apskaitos standarto „Aiškinamasis raštas“ nuostatomis, jei jos neprieštarauja atitinkamų verslo apskaitos standartų reikalavimams dėl informacijos atskleidimo.

XVIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57. Šis standartas taikomas sudarant 2016 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.

Priedo pakeitimai:

Nr. [VAS-26](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-05-29, i. k. 2015-08345

Pakeitimai:

1.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-2](#), 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 47-2265 (2011-04-21), i. k. 11120AAISAK000VAS-2

Dėl 1-ojo verslo apskaitos standarto "Finansinė atskaitomybė" 18.4 punkto pakeitimo

2.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-19](#), 2011-12-23, Žin., 2011, Nr. 161-7676 (2011-12-29), i. k. 11120AAISAK00VAS-19

Dėl viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2010 m. gegužės 13 d. įsakymo Nr. VAS-12 "Dėl 1-ojo verslo apskaitos standarto "Finansinė atskaitomybė" tvirtinimo" pakeitimo

3.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-25](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7882 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-25

Dėl Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2010 m. gegužės 13 d. įsakymo Nr. VAS-12 "Dėl 1-ojo verslo apskaitos standarto "Finansinė atskaitomybė" tvirtinimo" pakeitimo

4.

Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas

Nr. [VAS-26](#), 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-05-29, i. k. 2015-08345

Dėl Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2010 m. gegužės 13 d. įsakymo Nr. VAS-12 „Dėl 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ tvirtinimo“ pakeitimo